אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת אקפ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י' אייר תרפ"ג
נמען: הרב ישראל לוי, רב צרפת

הרב קוק מבקש שישכנע את הברון אדמונד רוטשילד לחתום על ייפוי כוח למכירת קרקעותיו לשמיטה, כנהוג; בשמיטת תר"ע חתמו. הרב קוק גם מציע לברון לרכוש את החצרות הסמוכות להר הבית - כ-170 אלף לירה - ולבנות שם בית כנסת כללי מפואר.

עיקרי הדברים

- חתימת הברון למכירת שמיטה.
- רכישת החצרות ליד הר הבית.
- בית כנסת כללי.

נוסח האגרת

ב"ה[1], י' אייר פ"ג

שלו'[2] לכבוד עמיתי הרב הגדול בישראל ובאדם פרופ' ישראל לוי שליט"א[3] רבה הכולל למדינות צרפת יצ"ו[4]

אחדשה"ט[5]

אבקש בזה את כבודו הנעלה להיות מסייע לדבר מצוה לבקש מאת כבוד הברון הנדיב מר עדמונד רוטשילד נ"י[6], שיבא על החתום בטובו על ההרשאה הנדפסה הלוטה במכתב דנא, לצורך המכירה הדרושה להעשות בשביל תקנת היתר העבודה בקרקעות השייכים לו באה"ק[7], כמו שהדבר נהוג בכל שנות השביעית מאז הוסד הישוב באי"י[8] ע"פ[9] הוראתם של הגאונים נוחי נפש בדור שלפנינו ז"ל[10].

בשמיטה שעברה לא הייתי אנכי באי"י, אבל בשמיטה שלפניה בשנת תר"ע[11] היה אדוני המסייע לדבר הקדוש הזה, כאשר בטח יזכר עוד. כמדומה שאז חתמה גם מעלת כבודה הברונית תחי'[12], וגם ממשפחת ברוין וממשפחת כבוד חותנו הרב הכולל המנוח ז"ל. אמנם

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 שלו' - שלום
3 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
5 אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
6 נ"י - נרו יאיר
7 באה"ק - בארץ הקודש
8 באי"י - בארץ ישראל
9 ע"פ - על פי
10 ז"ל - זכרונו לברכה
11 תר"ע - השנה תר"ע (1909/1910)
12 תחי' - תחיה

אנכי לא ידעתי את הסבות שהכריחו להחתימות הנ״ל[13]. מה שידוע ילי היא חתימתו של כבוד הברון שי[14]. אמנם כת״ר[15] יעשה כידיעתו הרחבה בטוב הענין ויחס הבעלות הרשמית של הקרקעות הנ״ל, שעליהן באה הרשאה זו. והנני בזה חותם ברגשי כבוד ובתודה למפרע.

ידידו הנאמן

אברהם יצחק ה״ק

יחד עם מכתבי זה, מצאתי לנכון להציע לפני כבוד אדוני, אולי ימצא ישר לפניו לדבר עם כבוד הברון שליט״א ע״ד[16] הצעה אחת יקרה לכל בני ישראל, אשר כבר עבדו בה גדולי עולמנו, וכמדומה שגם כבוד הברון שי עסק בזה, אלא שנדחו הדברים מסבות שונות, ועתה נודע לי שקרוב הדבר שסרו המניעות, והדבר יוכל לצאת אל הפועל אם רק ימצאו האמצעים הדרושים. תוכן הדבר הוא ענין העברת החצרות הסמוכות למקום המקדש והר הבית לרשות ישראל. בטח יודע כבודו כמה עלבונות אנחנו סובלים מזה, שמקום קדשנו העליון מוקף הוא בסמטאות צרות וגרועות מיושבות מערבים גסים ופראים. ועתה נודע שיש אפשרות לקנות בקנין חוקי את כל החצרות הנ״ל. מעריכים את המחיר כמדומה לערך מאת אלף ושבעים אלף לירא. כמובן שאין לחשוב כלל את ערך הכסף לעומת המטרה הקדושה הזאת והענינים הגדולים הקשורים בה, כמו לבנות ע״י״ז[17] בית-הכנסת אחת כללית ומפוארה בעד כלל האומה סמוך למקום מקדשנו להיות לכח מרכזי של קדש ד׳ לישראל ולעד לבנין בית מקדשנו במהרה בימינו, בבא לציון גואל, כדבר ד׳ אשר נאמן, ע״פ יסוד אמונתנו הקדושה. אם ימצא הדרת כת״ר לנכון לדבר אודות זה עם כבוד הנדיב שליט״א, והדברים יעשו רושם בלבבו, אקוה שיכבדני בתשובתו הברורה ע״ד הענין הקדוש הזה, ואז נבא ג״כ[18] בדברים בפירוט גמור ובצורה רשמית בע״ה[19]. והנני בזה ידי״ע[20] הנ״ל, (החותם) לוטה: טופסי הרשאות.

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי״ה, כרכים א׳-ד׳

---

13 הנ״ל - הנזכר לעיל
14 שי - שיחיה
15 כת״ר - כבוד תורתו
16 ע״ד - על דבר
17 ע״י״ז - על ידי זה
18 ג״כ - גם כן
19 בע״ה - בעזרת השם
20 ידי״ע - ידידו עוז